

20 21

Del 1 Leiaren har ordet	4
Kompetansen må opp	4
Del 2 Introduksjon til verksemnda og hovudtal	6
Dette er Nasjonalt tryggingssorgan	6
Organisasjon og leing	6
Utvalde hovudtal 2021	9
Del 3 Aktivitetar og resultat i 2021	10
Hovudutfordringar og mål for 2021	10
Delmål 1: Departement og andre verksemder som er underlagde tryggingsslova, har evne til å styre tryggingssarbeidet, dei har situasjonsforståing, og dei har kunnskap om førebyggjande tryggleik	12
Vurdering av måloppnåing	12
Aktivitetar og resultat	12
Utfordringar og risikoar	13
Delmål 2: Departement og verksemder har evne til å etablere rimelege tryggingstiltak som vernar skjermingsverdige verdiar mot tryggleikstrugande verksemd	14
Vurdering av måloppnåing	14
Aktivitetar og resultat	14
Utfordringar og risikoar	15
Delmål 3: Departement og verksemder har evne til å oppdage tryggleikstrugande hendingar somrammar nasjonale tryggingssinteresser	18
Vurdering av måloppnåing	18
Aktivitetar og resultat	18
Utfordringar og risikoar	18
Delmål 4: Departement og verksemd har evne til å redusere konsekvensar av hendingar som rammar nasjonale tryggingssinteresser	20
Vurdering av måloppnåing	20
Aktivitetar og resultat	20
Utfordringar og risikoar	20
Delmål 5: Forsvarssektoren er rettidig og relevant støtta av NSM	21
Vurdering av måloppnåing	21
Aktivitetar og resultat	21
Del 4 Styring og kontroll i verksemnda	24
Verksemds- og tryggleiksstyring	24
Oppfølging av revisjonsmerknader frå Riksrevisjonen	24
Kontroll av NSM frå EOS-utvalet	24
Arbeid med inkluderingsdugnaden og andre personellrelaterte forhold	25
Berekraftsmåla til FN	26
Del 5 Vurdering av framtidssutskter	28
Overordna utviklingstrekk	29
Etterretningsaktivitet mot Noreg og taktskifte i det digitale trusselbiletet	29
Samansette truslar	29
Bruk av økonomiske verkemiddel til tryggleikstrugande verksemd	30
Klimaendringar	30
Nærmare omtale av moglege konsekvensar for evna verksemnda har til å oppnå fastsette mål og resultat på lengre sikt	30
Del 6 Årsrekneskap	34
Formål	34
Stadfesting	34
Vurderingar av vesentlege forhold	34
Tilleggsopplysningar	35
Prinsippnote til årsrekneskapen	37

Leiareren har ordet

Kompetansen må opp

I 2021 fekk NSM Sønstebyprisen saman med ei rekkje verksemder som forsvarer Noreg mot cyberangrep – cyberkrigarane. Dette ser eg som ei anerkjenning av arbeidet som har vore gjort over år for å byggje eit robust totalforsvar i møte med cybertrusselen. Andre land ønskjer å lære av oss, og det er òg eit viktig signal.

På felles pressekonferanse med PST og Etterretningstenesta i starten av februar trekte NSM fram både eit skjerpa digitalt risikobilete, auka risiko som resultat av pandemien og samansette truslar som utfordringar i risikobiletet. Heldigvis har ikkje pandemien resultert i dei heilt store tryggingmessige utfordringane. Det tyder likevel ikkje at åtvaringane våre var unødvendige.

Tryggleikskonferansen blei arrangert digitalt for første gong i mars på grunn av pandemien. Her slo vi alle tidlegare deltakarrekordar, med opp mot 5000 påmelde over heile landet.

Regjeringa brukte for første gong § 2-5 i tryggingsslova då dei stansa salet av Bergen Engines. Saka dominerte nyheitsbiletet utover våren og kulminerte med behandling i utanriks- og forsvarskomiteen på Stortinget. Samtidig har vi arbeidd med eit nasjonalt konsept for overvaking av tryggleikstrugande økonomisk

aktivitet frå utlandet. I samband med statsbudsjettet i haust fekk NSM auka løyvinga si for å styrkje arbeidet med handtering av det at andre statar bruker økonomiske verkemiddel til tryggleikstrugande verksemd mot oss. Slik eg ser det, er dette òg eit viktig tiltak i det breiare arbeidet med å motverke hybride truslar.

I mai oppretta NSM tilsynssak etter fleire mediasaker om norsk våpeneksport der tryggleiksgradert informasjon blei leken til media. Tilsynet blei avslutta seinare om hausten utan at det blei funne grunnlag for vidare tiltak. Dilemmaet mellom openheit om statsforvaltninga og behovet for hemmelegald av nasjonale tryggleiksomsyn blir sett på agendaen av slike saker. Dette tok òg NSM initiativ til i ein viktig debatt om openheit og hemmelegald mellom Aftenposten, Norsk PEN og Forsvaret under Arendalsuka.

Forskarar i NSM fekk akseptert og presentert eit arbeid på National Institute of Standards and Technology (NIST) sin tredje standardiseringskonferanse i juni. Målet er å erstatte eksisterande algoritmar for nøkkelutveksling og digitale signaturar med heilt nye algoritmar som ein trur vil vere sikre mot kryptoanalyse som utnyttar ein eventuell kommande kvanteteknologi.

Gjennom året har NSM jobba tett med ei rekkje samarbeidspartnarar for å sikre at stortings- og sametingsvalet kunne gjennomførast på ein god og trygg måte. Eg kan trygt slå fast at vi aldri nokon gong har lagt ned så store ressursar for å sikre at valet kunne gjennomførast utan skadeleg påverknad frå utanlandske aktørar. Og her lykkast vi.

I oktober lanserte vi vårt nasjonale digitale risikobilete for 2021. Vi slo fast at vi har sett eit taktskifte innanfor digital risiko i Noreg. Talet på alvorlege hendingar som blei registrerte i 2020, var tre gonger så høgt som i 2019. Komplekse og avanserte etterretningsoperasjonar i cyberdomenet blir utførte mot norske mål. Samtidig har vi nasjonalt gjort vesentlege framsteg i cybertryggingarbeidet. Medvitet og kunnskapen om tryggingstiltak hos norske verksemder har auka. Det same har profesjonaliteten.

I løpet av året har NSM støtta Forsvaret både strategisk og beredskapsmessig, i samband med materiellinvesteringar, i prosjekt for å etablere skyløysing (MAST), i vidareutvikling av kryptoteknologi for framtida og i samband med NATO. NSM har i 2021 òg utarbeidd eit målretta kompetansehevingsprogram for forsvarssektoren, i samråd med Forsvarets tryggingssavdeling (FSA). I 2019 fekk vi ei ny tryggingsslov.

Denne lova trekkjer opp dei juridiske måla for det nasjonale tryggingssarbeidet. Ved utgangen av året 2021 er det klart for meg at vi ikkje har komme langt nok i å gjennomføre henne i samfunnet.

Generelt har vi sett ei betring i arbeidet med førebyggjande tryggleik i departement og verksemder dei siste åra, men vi ser òg gjennomgåande at det er manglar ved tryggleiksstyringa og i kunnskap om førebyggjande trygging og trussel- og risikobiletet. Dette resulterer i at dei rette sikringstiltaka ikkje alltid er sette i verk. Vidare er etterlevinga av tryggingsslova ikkje sett godt nok i system i mange sektorar, fordi arbeidet med oversikt over nasjonale verdikjeder ikkje har komme langt nok.

Det vil vere viktig for NSM framover å bidra til effektiv betring på dette området, også i eit langsiktig perspektiv. På tampen av 2021 etablerte vi derfor eit prosjekt for å etablere eit nytt tryggingss-fagleg råd om vidareutviklinga av det nasjonale tryggingssarbeidet.

Sofie Nystrøm
Direktør

Introduksjon til verksemda og hovudtal

Dette er Nasjonalt tryggingsorgan

Nasjonalt tryggingsorgan (NSM) er Noregs direktorat for førebyggjande nasjonal tryggleik. NSM har ansvar både på militær og sivil side for å verne om norsk suverenitet, territoriell integritet og demokratisk styreform.

Direktoratet skal sjå til at nasjonen evnar å motverke og handtere aktivitetar som trugar nasjonalt viktige verdiar. Dette skjer gjennom tilsyn med og rådgiving om sikring av informasjon, system, objekt og infrastruktur. NSM har dessutan nasjonalt ansvar for å avdekkje, varsle og koordinere handtering av alvorlege IKT-angrep.

NSM utøver ansvaret sitt som tryggingsorgan etter lov om forebyggjande sikkerhetstjeneste (tryggingslova), lov om oppfinnelser av betydning for rikets forsvar med forskrifter og anna relevant regelverk som gjeld for offentlege verksemder.

NSM har samarbeid med ei rekkje ulike sektorstyresmakter og aktørar, mellom andre Politiets tryggingsteneste (PST), Etterretningstenesta (E-tenesta), Kripas, Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap (DSB) og Digitaliseringsdirektoratet (Digdir). Viktige samarbeidspartar i sektorane er mellom andre Nasjonal kommunikasjonsmyndigheit (Nkom), Finanstilsynet, Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Petroleumstilsynet. NSM er deltakar i Sentralt totalforsvarsforum og representerer Noreg i tryggingsspørsmål i internasjonale forum som NATO og EU. Direktoratet har i tillegg samarbeid med andre land om tryggingfaglege problemstillingar.

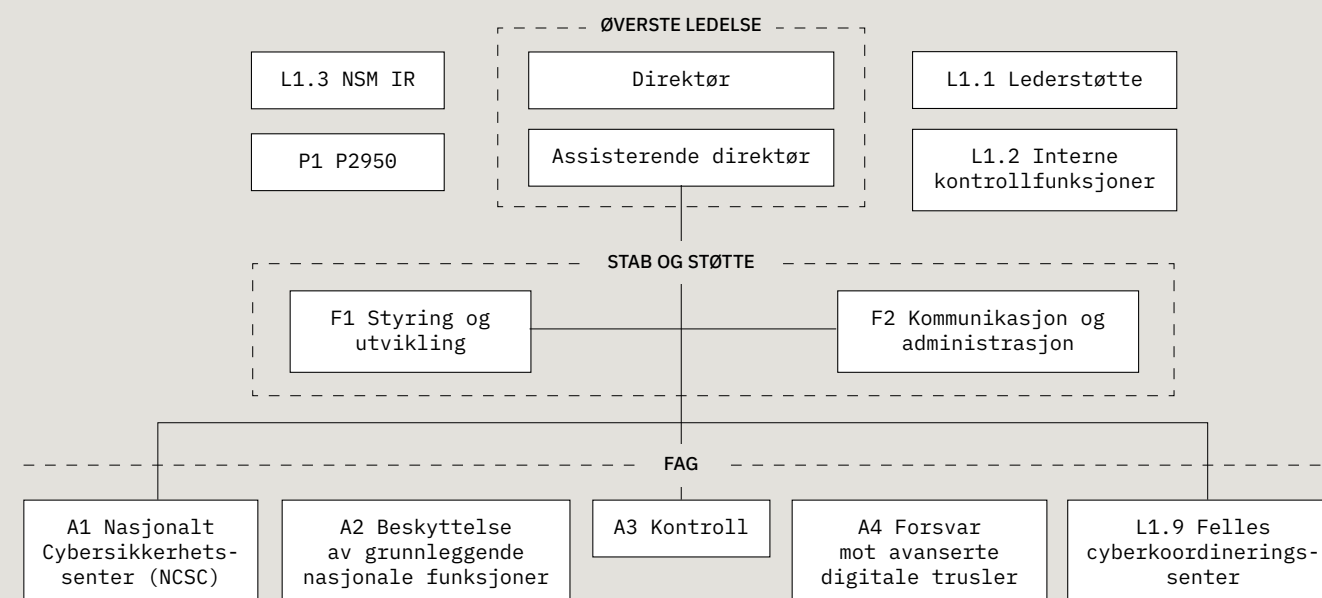
Fordi NSM er ei EOS-teneste (etterretnings-, overvakings- og tryggingstjeneste), er det informasjon om verksemda som ikkje kan leggjast fram i årsrapporten. Årsaka er nasjonale tryggingssyn.

Organisasjon og leiing

Justis- og beredskapsdepartementet har det administrative ansvaret for Nasjonalt tryggingsorgan. Det inneber ansvar for å sjå til at verksemda har god styring og kontroll, og for at styringsdialogen mellom departementa og verksemda fungerer på tenleg vis. Ansvaret for den faglege etatsstyringa er delt mellom Justis- og beredskapsdepartementet og Forsvarsdepartementet.

NSM held til på Kolsås i Bærum, med kontor i Sandvika og på Oslo Havnelager. Direktøren for Nasjonalt tryggingsorgan er leiaren for verksemda og blir oppnemnd på åremål av Kongen i statsråd.

Direktoratet var i 2021 organisert med fire fagavdelingar og to fellesavdelingar

Ved årsslutt 2021 hadde NSM denne leiargruppa

Sofie Nystrøm	Direktør (frå 15. juni)
Helge Rager Furuset	Assisterende direktør
Wilhelm Gran	Fungerande avdelingsdirektør, sjef for administrasjons- og kommunikasjonsavdelinga
Roy Hunstok	Avdelingsdirektør, sjef for styring og utvikling
Bente Hoff	Avdelingsdirektør, sjef for Nasjonalt cybertryggingssenter
Britt Jøsok	Fungerande avdelingsdirektør, sjef for vern av grunnleggjande nasjonale funksjonar
Hans Robert Bjørnaas	Oberst, avdelingsdirektør, sjef for forsvar mot avanserte digitale truslar
Vigdis Grønhaug	Avdelingsdirektør, sjef for kontrollavdelinga
Håkon Bergsjø	Avdelingsdirektør, sjef for Felles cyberkoordinerings-senter (FCKS)
Trond Øvstedal	Kommunikasjonssjef

Utvalde hovudtal 2021

Nøkkeltall fra årsregnskapet 2020 - 2021

Antall årsverk

2021	2020
321	289

Antall ansatte

2021	2020
377	319

Lønnsutgifter pr. årsverk

2021	2020
924 099	920 838

Utnyttelsesgrad post 01-29

2021	2020
95,7%	96,7%

Samlet tildeling post 01-99

2021	2020
488 655 000	422 400 000

Lønnsandel av driftsutgifter

2021	2020
70,8%	63,5%

Driftsutgifter

2021	2020
419 189 053	419 078 461

Utgifter	2021	2020
Nasjonalt tryggingsordan - Post 1	346 152 715	363 596 876
Nasjonalt tryggingsordan - Post 45	17 716 881	4 063 409
Forsvarsdepartementet (belastningsfull makt) - Post 01	39 009 161	23 135 144
Forsvarsdepartementet (belastningsfull makt) - Post 45	50 386 698	38 796 481
Forsvarsdepartementet (belastningsfull makt) - Post 47	6 800 854	-
Nettordning, statleg betalt merverdiavgift - Post 01	34 027 177	32 346 441
Totalt	494 093 486	461 938 351

Tabell 2 Driftsutgifter 2020-2021

Lønn av drift %	2021	2020
Lønnskostnader	296 635 741	266 122 201
Andre driftskostnader	122 553 312	152 956 260
% lønn av drift	70,8 %	63,5 %

Tabell 3 Lønnsdel av driftsutgifter 2020-2021

Aktiviteter og resultat i 2021

Hovudutfordringar og mål for 2021

Fleire utviklingstrekk har påverka utfordringsbiletet og moglegheitsrommet på ansvarsområdet til NSM.¹ For 2021 har særleg desse utfordringane vore førande:

- Bruken av samansette verkemiddel til tryggleikstrugande verksemd har auka.
- Bruken av økonomiske verkemiddel til tryggleikstrugande verksemd har auka.
- Grunnleggjande nasjonale funksjonar blir utførte av verksemdar som har lange og uoversiktlege verdikjeder og dermed ei rekkje avhengnader på tvers av sektorar og landegrenser.
- Infrastruktur og IKT-system er blitt meir komplekse, globale og integrerte.
- Samfunnet er blitt meir sårbart for digitale truslar.
- Covid-19-pandemien har gjort samfunnet meir sårbart.

Det primære ansvaret til NSM er å bidra til å tryggje norsk suverenitet, territoriell integritet og demokratisk styreform og andre nasjonale tryggingssinteresser gjennom å førebyggje, avdekkje og motverke tryggleikstrugande verksemd. Med bakgrunn i budsjettvedtaket frå Stortinget av 18. desember 2020 gav

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) og Forsvarsdepartementet (FD) mål og resultatkrav til NSM i tildelingsbrev for 2021.

NSM skulle i 2021 særleg bidra til å nå målet «Tryggleik i samfunnet» for justissektoren og måla «Styrkt operativ evne i Forsvaret» og «Vidareutvikla totalforsvarsevne» for forsvarssektoren. Med utgangspunkt i desse overordna måla blei desse fem delmåla sette for verksemda i NSM i 2021:

1. Departement og andre verksemdar som er underlagde tryggingsslova, har evne til å styre tryggingssarbeidet, dei har situasjonsforståing, og dei har kunnskap om førebyggjande tryggleik.
2. Departement og verksemdar har evne til å etablere rimelege tryggingstiltak som vernar skjermingsverdige verdiar mot tryggleikstrugande verksemd.
3. Departement og verksemdar har evne til å oppdage tryggleikstrugande hendingar som rammar nasjonale tryggingssinteresser.
4. Departement og verksemd har evne til å redusere konsekvensar av hendingar som rammar nasjonale tryggingssinteresser.
5. Forsvarssektoren er rettidig og relevant støtta av NSM.

Vidare følgjer omtale og vurdering av måloppnåing, aktiviteter og resultat i 2021, og dessutan utfordringar og risikoar for kvart av dei fem delmåla.

¹ Samfunnstryggleiksmeldinga (Meld. St. 5 [2020–2021] Samfunnssikkerhet i en usikker verden) Langtidsplan for forsvarssektoren (Innst. 87 S [2020–2021], jf. Prop. 14 S (2020–2021) Evne til forsvar – vilje til beredskap) omtaler fleire av desse. Rapporten Risiko 2021 frå NSM er òg sentral for å skildre utfordringsbiletet.

DELMÅL 1

Departement og andre verksemder som er underlagde tryggingslova, har evne til å styre tryggingsarbeidet, dei har situasjonsforståing, og dei har kunnskap om førebyggjande tryggleik.

Vurdering av måloppnåing

Generelt har NSM gjennom tilsynsverksemnda sett ei forbetring i evna til styring og forbetring i departement og verksemder gjennom kunnskap om førebyggjande tryggleik og trussel- og tryggleiksinformasjon dei siste åra. NSM ser likevel at det gjennomgåande er manglar ved tryggingsstyringa og i kunnskap, og framleis har fleire verksemder manglar ved styringssystem for tryggleik. Undersøkelse av sikkerhetstilstanden frå NSM for 2021 viser òg at fleire verksemder mangla eit heilskapleg styringssystem for trygging. Vi forventar at den positive utviklinga vi har sett i arbeidet med førebyggjande tryggleik i departement og verksemder, vil halde fram i åra framover.

Departementa har komme godt i gang med den nasjonale verddivurderinga, men dei er på ulikt nivå når det gjeld kva dei har meldt inn, og kor langt dei har komme i prosessane sine. Fordi arbeidet med oversikt over nasjonale verdikjeder ikkje har komme langt nok, er ikkje etterlevinga av tryggingslova blitt sett godt nok i system. Fleire departement har peikt på at prosessen i seg sjølv har gitt auka forståing av kor viktig det er å ha oversikt over sentrale verdier innanfor sektorane, og viser at det framleis er behov for å få gjennomført kartlegging av nasjonale verdier.

Aktivitetar og resultat

Rådgiving og rettleiing

NSM har jobba for at rådgivings- og rettleiingsmateriell innanfor digital tryggleik skal bli meir koordinert på tvers av sektorane.² For å betre evna til å hindre og stå imot skadevare og digital utpressing har vi i 2021 oppdatert råd og tilrådingar for dette i samarbeid med Kripos og andre. Vi har òg samarbeidd med verksemder og sektorar som ønskjer å styrkje rettleiingsmaterialet sitt for IKT-tryggleik, til dømes NVE, Digdir og DFØ.

Kursverksemnda til NSM er det siste året blitt prega av covid-19-pandemien, og NSM har utnytta tida til å satse vidare på digitale kursformer. Samtidig har vi utvikla eit målretta kompetanseopplegg til forsvarssektoren. I 2021 har 1166 personar delteke på e-læringskursane våre, mens 251 har delteke på klasseromskursane og/eller webinarane våre.

Undersøkelse av sikkerhetstilstanden viser at råds- og rettleiingsmaterialet og kursverksemnda er godt kjent og brukt av målgruppene våre. Undersøkinga viser vidare at 9 av 10 verksemder seier at dei har nytta handbøker, rettleiingar og rapportar frå NSM i perioden 1. juni 2020–31. mai 2021. Evalueringar etter gjennomførte kurs viser at nærmare 90 prosent er nøgde eller svært nøgde med kursane våre. Vi får tilbakemeldingar om at instruktørane er fagleg sterke, og at kursane har godt innhald.

Klasseromskurs og webinar
<ul style="list-style-type: none">• Klasseromskurs og webinar• Grunnkurs i førebyggjande tryggleik• Autorisasjonskurs• Samtale- og intervjuteknikk

E-læringskurs
<ul style="list-style-type: none">• Grunnkurs• Graderte møterom• Grunnprinsipp• Risikovurdering• Tryggleiksstyring for leiarar• Verdivurdering• Tilsyn• Tryggleiksgraderte innkjøp

² Jf. Meld. St. 5 (2020–2021) Samfunnssikkerhet i en usikker verden, pkt. 8.3.2.

Støtte i den nasjonale verdikartlegginga
NSM har prioritert å følge opp og støtte departement og verksemder i den nasjonale verddivurderinga, slik at føresetnadene for ein heilskapleg og einsarta prosess er til stades. Vidare har vi jobba med å samanstillе og gjere tilgjengeleg oversikter over verdiane for ulike målgrupper.

Deling av trussel- og tryggleiksinformasjon

NSM har i 2021 produsert fleire tryggleiks- og risikorapportar til prioriterte målgrupper. Vi har òg gitt ut fleire temarapportar. Risiko 2021 skildrar sårbarheiter i verksemder og på nasjonalt plan, og målet med rapporten er å gi verksemder betre føresetnader for å setje tryggleiksarbeidet i ein breiare kontekst. Kontroll av nasjonal sikkerhet 2020 er ei skildring av tryggleikstilstanden og presenterer sårbarheiter i utvalde verksemder og sektorar. Departementa får gjennom dette innsikt i sterke og svake sider ved det førebyggjande tryggingsarbeidet. NSM har òg presentert relevant tryggleiks- og risikoinformasjon i ulike forum vi har delteke i.

NSM har sidan opninga av Nasjonalt cybertryggingssenter (NCSC) i 2019 jobba med å vidareutvikle det offentleg-private samarbeidet ved senteret. I 2021 tok vi i bruk ei ny og meir tenleg partnarplattform, som har forenkla

dialogen og informasjonsutvekslinga med partnarane. Covid-19-pandemien har prega aktiviteten i partnarnettverket, men vi har likevel fått gjennomført både fysiske og digitale partnarmøte.

I undersøkinga av tryggleikstilstanden svarte 8 av 10 at dei hadde hatt tilgang til trusselinformasjon frå E-tenesta, PST og/eller NSM som var relevant å bruke i risikovurderingane deira. Vi meiner at informasjonsdelinga vår bidreg til auka risikoforståing hos målgruppene til NSM.

Utfordringar og risikoar

Den nasjonale verddivurderinga er ein omfattande, kontinuerleg og dynamisk prosess. Denne prosessen blir påverka av den teknologiske utviklinga, endringar i trusselbiletet og den generelle samfunnsutviklinga. Det tyder at GNF, verdier og avhengnader vil kunne endre seg over tid. Det er heilt nødvendig at departementa fører vidare ein aktiv eigarskap til arbeidet med førebyggjande tryggleik i eigen sektor og sikrar god progresjon i arbeidet med grunnleggjande nasjonale funksjonar.

NSM ser framleis behov for å auke kompetansen om førebyggjande tryggleik i alle ledd og på tvers av sektorar og samfunnsområde. Departementa trekker sjølv fram manglande tryggingsfagleg kompetanse innanfor tryggleiksstyring og manglande

kunnskap om risikovurderingar som ei utfordring i vurderingane av tryggleikstilstanden på ansvarsområdet sitt. Verksemdene sjølv peiker på tryggleikskultur, trusselinformasjon og kartlegging av verdikjeder som område dei treng meir kompetanse på.

Vi vurderer vidare at det er behov for å auke kompetansen om trussel- og tryggleiksinformasjon hos toppleiarar. Trussel- og tryggleiksbiletet er komplekst og samansett, og det endrar seg raskt. Det er derfor svært viktig at medvitet og kompetansen rundt førebyggjande tryggleik blir halden oppe og utvikla vidare. NSM meiner at det er behov for å nå breiare ut med relevant trussel- og tryggleiksinformasjon, og dette vil vi leggje vekt på framover.

Tema for partnarmøte i 2021

- openheit ved IKT-tryggleikshendingar
- falske nyheiter og desinformasjon
- risikobilete for energisektoren
- 5G-teknologi
- nasjonalt digitalt risikobilete
- digitale verdikjeder
- Beredskapsundersøking til NSR
- operasjonell teknologi
- modenskapsvurderingar
- digital utpressing
- Log4J-sårbarheita
- Deling av trussel- og tryggleiksinformasjon

DELMÅL 2

Departement og verksemder har evne til å etablere rimelege tryggingstiltak som vernar skjermingsverdige verdiar mot tryggleikstrugande verksemd.

Vurdering av måloppnåing

NSM har erfart gjennom tilsyn og kontakt med partnerar at det er betring i arbeidet med førebyggjande tryggleik i mange verksemder. Medvitet og kunnskapen om tryggingstiltak hos norske verksemder har auka, og det same har profesjonaliteten deira. Det er samtidig fleire verksemder som ikkje jamleg vurderer risiko for hendingar som kan påverke nasjonale tryggingssinteresser. Vidare ser vi at det kan gleppe der verksemder har avhengnader utanfor verksemda si, fordi enkelte føreset at andre har gjort dei nødvendige risikovurderingane. Manglar vi har peikt på ved tryggingstyringa og i kunnskap om førebyggjande tryggleik og trussel- og risikobiletet, resulterer òg i manglar ved risikovurderingane og vidare i at dei rette sikringstiltaka ikkje (alltid) er sette i verk.

Vi har òg sett ein tendens til at verks emder legg vekt på det dei oppfattar som sine sentrale verdiar i ei risikovurdering. Faren er dermed til stades for at verksemdene ikkje har identifisert risiko for dei av verdiane deira som er avgjerande viktige for grunnleggjande nasjonale

funksjonar. Det er derfor svært viktig at verksemdene forstår koplinga mellom dei ulike verdiane sine og relevante grunnleggjande nasjonale funksjonar. Det er framleis slik at det generelle tryggingssnivået i IKT-system hos norske verksemder er for lågt. Ved å ta i bruk grunnprinsippa for IKT-tryggleik frå NSM meiner vi at fleire tryggleikstrugande hendingar kunne vore unngått.

Aktivitetar og resultat

Utvikling av tryggleikskonsept og tiltak
IT-modernisering og digital transformasjon har vore viktig dette året og vil halde fram med å vere det framover òg. Moglegheitene ved å ta i bruk ny teknologi (inkludert virtualisering, cloud native og 5G) er kommuniserte breitt, både skriftleg og munnleg til departement og verksemder.

Vi har jobba med å vidareutvikle DNS-tenesta vår for å kunne tilby henne til utvalde verksemder i offentleg sektor.³ Vidare har vi oppskalert den automatiserte sårbarheitskartleggjaren vår, Allvis NOR, som kartlegg kva for

tenester verksemda har som er eksponerte mot internett. Vi har i 2021 auka kompetansen vår om korleis tryggleikstrugande utanlandske investeringar kan førebyggjast og motverkast, både gjennom konseptutvikling og gjennom handtering av saker. I dette arbeidet har vi vore i dialog med EOS-tenestene og andre relevante fagmiljø i kunnskapsbaserte verksemder. Vi har oppretta portal på nettsidene til NSM med informasjon om handtering av tryggleikstrugande økonomisk verksemd. NSM har vidare etablert ei nasjonal arbeidsgruppe som har laga ei tilråding om korleis vi kan motverke tryggleikstrugande investeringar og oppkjøp, medreknaetablering av ein overvakingsmekanisme. Stortinget har løyvd 17 millionar kroner til NSM frå 2022 til det vidare arbeidet med å motverke tryggleikstrugande økonomisk verkemiddelbruk.

³ Jf. tiltak i nasjonal strategi for digital tryggleik.

Kryptoutvikling

Det har vore høg forskingsaktivitet og god kompetanseutvikling innanfor kryptoteknologi i 2021, og NSM har samarbeidd tett med Norsk krypto-industri. Vi har evaluert oppdateringar frå bransjen på allereie godkjende kryptosystem og bidrege i ei rekkje forarbeid for nye kapasitetar. Fleire av desse vil resultere i utviklingsprosjekt innanfor høgghastigheitskryptoløysingar, taktiske radio-/sambandsløysingar, satellittkommunikasjon og lagrings-krypto med meir. Det er òg sett i gang fleire forskingsaktivitetar som er ein del av eller skal underbygge satsinga på eit moderne kryptolaboratorium i NSM.

Det går for seg ei kryptomodernisering i NATO, og kryptoproduserande nasjonar som Noreg vil bidra i dette arbeidet. Dette inneber mellom anna å etablere tekniske krav. Det er viktig for Noreg å delta i dette arbeidet.

Bidra til korrekte og effektive tryggleiksklareringar

NSM har fasilisert ulike forum mellom NSM og klareringsstyresmaktene for å bidra til at dei leverer effektive og korrekte tryggleiksklareringar. Foruma har opna for relevante fagdiskusjonar og informasjonsutveksling på ulike nivå i klareringsprosessen. I 2021 har vi òg jobba med etablering av praksisnotat og vidare med erfaringar

etter rettssaker. Dette vil framover bidra til auka likebehandling mellom klareringsstyresmaktene. Ikkje minst har vi òg levert personkontroll i alle klareringsprosessar i Noreg, innanfor både den sivile forvaltninga og Forsvaret. NSM fører dessutan oversikt over alle klareringar gjennom Nasjonalt register.

Utfordringar og risikoar

Eit tilstrekkeleg tryggleiksnivå er avhengig av at verksemder oppdaterer kunnskapen sin, blir meir medvitne om tryggleik og tilpassar sikringstiltak etter endringar i trusselbiletet. Det er utfordrande for verksemdene å halde oppe eit forsvarleg tryggleiksnivå på alle område med den dynamiske, uoversiktlege og uføreseielege utviklinga i tryggleiksbiletet. Med nye teknologiske løysingar følgjer òg nye sårbarheiter og behov for nye risikoreduserande tiltak.

Kryptoutvikling er ein føresetnad for å sikre integriteten, konfidensialiteten og tilgjengelegeheita til høggradert informasjon framover. Med det meiner vi at informasjonen skal sikrast mot endring frå utanforståande, at han skal kunne skjermast frå utanforståande, og at han skal vere tilgjengeleg for bruk ved behov. Nye kryptoanalytiske metodar og realisering av kvantedatamaskiner utfordrar tryggleiksmarginane i krypto for høggradert bruk. Det blir viktig for oss å følgje med i kvantekappløpet.

Norsk kryptokompetanse anerkjent internasjonalt

- Forskarar i NSM har fått akseptert og presentert eit arbeid på National Institute of Standards and Technology (NIST) sin standardiseringskonferanse i juni 2021. NIST har sidan 2017 leidd ein ny standardiseringsprosess i krypto som skal erstatte eksisterande algoritmar for nøkkel utveksling og digitale signaturar med heilt nye algoritmar som ein trur vil vere sikre mot krypto-analyse som utnyttar ein eventuell kommande kvanteteknologi. En av de mest populære kandidatene for offentlig-nøkkel kryptering er NTRU. Forskerne presenterte et praktisk angrep på NTRU med hjelp av sidekanaler og kom med konkrete forslag til måter å beskytte NTRU mot dette angrepet.

Digitalisering av personellklaringsprosessen

- Effektiv verktøystøtte er ein viktig føresetnad for effektive tryggleiksklareringar. I 2021 har vi halde fram satsinga på digitalisering av personellklaringsprosessen. Vi har avslutta første fase og har eit prøveprosjekt for utvalde verksemder. Dette prosjektet vil gi mykje innspart tid for klareringsprosessen.

DELMÅL 3

Departement og verksemder har evne til å oppdage tryggleikstrugande hendingar som rammar nasjonale tryggingsinteresser.

Vurdering av måloppnåing

Departement og verksemder har som medlemmer i Varslingssystem for digital infrastruktur (VDI) evne til å oppdage tryggleikstrugande hendingar. NSM har opplevd auka etterspurnad etter VDI-medlemskap i 2021. Fleire medlemmer har gitt meir data, som har auka grunnlaget for analyse og dermed auka oppdagingsevna. Funksjonaliteten i VDI er òg blitt styrkt.

NSM har over lengre tid meint at det er ei vesentleg underrapportering av tryggleikstrugande verksemd og alvorlege tryggleiksbrot. Funn frå undersøkinga av tryggleikstilstanden i 2021 viser at fleire verksemder må setje i verk rutinar for å rapportere slik verksemd til NSM jamleg. Erfaringa vår er at endå færre faktisk rapporterer inn hendingar. Dei siste par åra har vi likevel sett ein vesentleg auke i innrapportering, og dette er eit resultat av tiltak NSM har sett i verk.

Aktivitetar og resultat

NSM har handtert varsel frå VDI gjennom 2021. I tillegg har vi over fleire år jobba med å vidareutvikle det nasjonale sensorsystemet gjennom Prosjekt P2950. Fleire leveransar er blitt innførte etter kvart gjennom det siste året. NSM er mottakar av lovpålagd varslingsplikt om (mogleg) tryggleikstrugande verksemd og alvorlege tryggleiksbrot og skal sjå til og bidra til at det blir sett i verk tiltak for å avgrense skade og hindre gjentakning. Vi har i 2021 framleis arbeidd med å innføre tiltak for å auke medvitet om innmelding av tryggleikstrugande hendingar. Informasjon om varslingsplikta har vore sentralt, men vi har òg jobba med å forbetre innrapporteringsløysingane.

Utfordringar og risikoar

For å handtere nye truslar frå avanserte statlege aktørar, nye teknologiske utfordringar og geopolitiske endringar må oppdagingsteknologien utviklast kontinuerleg og oppdagingsevna haldast oppe.

DELMÅL 4

Departement og verksemd har evne til å redusere konsekvensar av hendingar som rammar nasjonale tryggingssinteresser.

Vurdering av måloppnåing

Sidan 2019 har NSM sett ei tredobling i talet på cyberhendingar som får alvorlege konsekvensar for verksemdar i Noreg. Cyberoperasjonar har i aukande grad ramma fleire mål samtidig, på tvers av sektorar og over tid. Dei som er blitt ramma i 2021, er mellom anna verksemdar i sentralforvaltinga, forskings- og utdanningssektoren, forsvarssektoren og andre verksemdar innanfor høgteknologi. Slike angrep kan ha store økonomiske konsekvensar for verksemda som blir ramma. Angrepa kan òg ha personlege konsekvensar for tilsette og kundar, i tillegg til store konsekvensar for samfunnet som heilskap dersom varer, funksjonar og tenester blir utilgjengelege.

Den nasjonale responsfunksjonen for digitale angrep, som blir driven av NSM, skaper ei nasjonal evne til å redusere konsekvensar av hendingar. Sektorvise responsmiljø (SRM) og verksemdar som er kvalifiserte etter kvalitetsordninga for hendingshandtering, er viktige partnarar for NSM NCSC. Kvalitetsordninga hadde i 2021 fem godkjende verksemdar.

Aktivitetar og resultat

NSM har støtta med handtering og analyse av prioriterte alvorlege digitale hendingar som har ramma nasjonale tryggleiksinteresser i 2021. Døme på hendingar NSM har gitt støtte i, er stortingssaka og Amedia.

Sektorvise responsmiljø (SRM) støttar med hendingshandtering og informasjonsdeling internt i eigen sektor og eksternt mot NSM NCSC. Dei bidreg òg til å skape ei god situasjonsforståing for det digitale rommet. Verksemdar under kvalitetsordninga for hendingshandtering fyller ei viktig rolle i å handtere hendingar i sektorar og verksemdar der SRM-ane sjølve ikkje har ressursar til dette.

NSM handterer òg innrapportering av tryggleikstrugande verksemd og alvorlege tryggleiksbrot, med mål om å redusere skade hos prioriterte verksemdar og på den måten hindre gjentakning.

Utfordringar og risikoar

Auken i talet på cyberhendingar vi har sett dei siste åra, er venta å halde fram i åra framover. Dette vil naturleg gi eit auka press på verksemdene. For å følgje utviklinga i risikobiletet må verksemdene prioritere det førebyggjande tryggingssarbeidet. Mange av cyberhendingane som rammar norske verksemdar og offentlege organ, kunne vore unngått eller fått langt mindre konsekvensar dersom grunnprinsippa for IKT-tryggleik frå NSM var blitt følgde.

DELMÅL 5

Forsvarssektoren er rettidig og relevant støtta av NSM

Vurdering av måloppnåing

Langtidsplan for forsvarssektoren framhevar at motstandskraft i samfunnet og førebyggjande tryggleik er viktig for forsvarsevna til landet. NSM spelar ei viktig rolle overfor forsvarssektoren, og vi har i 2021 bidrege i fleire sentrale prosessar og øvingar. Vi har òg utøvd styresmaktsoppgåvene våre for forsvarssektoren innanfor førebyggjande tryggleik og digital tryggleik.

Aktivitetar og resultat

NSM har delteke i alle forum som er knytte til nasjonal revisjon av relevante operative planverk og nasjonalt beredskapssystem (NBS, SBS og BFF). NSM har hatt god progresjon på FoU-prosjekta våre som er finansierte av forsvarssektoren. NSM utvikla i samarbeid med Forsvarets tryggingssavdeling (FSA) eit målretta kompetanseprogram for forsvarssektoren i 2021.

HUAWEI

synsam
VI SER DEG

MAJÖRSTUHUSET

MAJÖRSTUHUSET

THE OLD IRISH PUB

W. B. SAMSON

CHANGE

MAJÖREN

POLITI

02800

POLITI

Styring og kontroll i veksemda

Verksemds- og tryggleiksstyring

Internrevisjonen (IR) i NSM har i arbeidet sitt i 2021 ikkje identifisert uakseptabel risiko som ikkje er blitt handtert i NSM.

NSM IR har vurdert modenskapen til styringa og kontrollen av NSM for kvart av dei 31 elementa i modenskapsmodellen til forsvarssektoren. Samla sett blir modenskapsnivået på styringa og kontrollen i NSM vurdert til å vere tilfredsstillande – det same som i 2020.

NSM arbeider kontinuerleg med betring av internkontrollen og med styring og kontroll generelt i verksemda. I 2021 er det mellom anna blitt arbeidd med å formalisere og standardisere tverrgåande prosessar for sentral kjerneverksemd for å sikre best mogleg samhandling på tvers og for å sikre kvalitet og effektivitet på oppgåveutføringa. Vidare kan det nemnast at det blir arbeidd med å få på plass eit betre system for å sikre at kompetanse blir styrt inn mot områda der det er størst behov.

Styringsmetoden i NSM er basert på mål-, resultat- og risikostyring. Vi arbeider kontinuerleg med å fastsetje mål og resultatkrav innanfor ramma av disponible ressursar og føresetnader som er gitt av den overordna styresmakta. Vi arbeider for å nå fastsette mål og resultatkrav, for effektiv ressursbruk og for at verksemda skal bli driven i samsvar med gjeldande lover og regler, inkludert krav til god forvaltningsskikk, habilitet og etisk åtferd.

Arbeidet med å betre tryggleiken i NSM er integrert som ein del av mål- og resultatstyringa gjennom verksemdsspesifikke mål, resultatkrav og tiltak. Det er definert interne mål og styringsparametrar for den interne tryggleiken, og dette blir følgt opp systematisk gjennom året. NSM har etablert rutinar for korleis leiinga skal gå gjennom det førebyggjande tryggingsarbeidet i verksemda, og har òg rutinar for korleis hendingar og avvik skal handterast internt.

Oppfølging av revisjonsmerknader frå Riksrevisjonen

NSM fekk ingen merknader i revisjonsmeldinga frå Riksrevisjonen for 2020.

Kontroll av NSM frå EOS-utvalet

Stortingets kontrollutval for etterretnings-, overvåkings- og tryggingsteneste fører kontinuerleg kontroll med verksemda i NSM. Utvalet gir årlege meldingar til Stortinget. I meldinga frå utvalet for 2020 fekk NSM kritikk for enkelte forhold som gjeld behandling av saker om tryggleiksklarering.

NSM har truffet interne tiltak for å imøtekomme kritikk frå EOS-utvalet om lang saksbehandlingstid i 2020 for klagesaker om tryggleiksklarering.

Arbeid med inkluderingsdugnaden og andre personellrelaterte forhold

NSM har i 2021 lagt vekt på å oppnå målet for inkluderingsdugnaden til regjeringa og å følgje opp eigen handlingsplan. Vi opplever at det er ei utfordring å få sikker statistikk på talet på søkjarar med nedsett funksjonsevne eller høl i CV-en, mellom anna fordi fleire i målgruppa lét vere å krysse av for dette i søknaden. I 2021 har vi hatt relativt få søkjarar som opplyser at dei oppfyller kriteria for inkluderingsdugnaden.

Kravet om tryggleiksklarering på høgt nivå for dei fleste av stillingane i NSM kan gi utfordringar med å nå mål i inkluderingsdugnaden. Det har vore døme på at personar i målgruppa for inkluderingsdugnaden ikkje har kunna ta til i stillinga fordi det ikkje er gitt klarering. Dette er med på å bidra til at det er utfordrande å nå målet.

Målet for inkluderingsdugnaden er ikkje nådd i 2021. Vi vil halde fram arbeidet med inkluderingsdugnaden i 2022. Det er ingen i denne målgruppa som er tilsette i NSM i 2021.

Tiltak i handlingsplanen	Resultat og erfaring	Vegen vidare
Gå gjennom rekrutteringsprosessen og sørgje for at resultatmålet i inkluderingsdugnaden er tydeleg i heile prosessen.	Rekrutteringsrett-leiing og malar er under revisjon. Mangfald og inkluderingsdugnad vil bli sterkare synleggjort, både i rettleiinga og malar. Dette vil òg gi eit meir presist rapporteringsgrunnlag.	Fullføre revisjon, publisering og opplæring.
Inkluderingsdugnaden skal vere eit tema i leiaropplæring og rekrutteringsopplæring.		Det vil komme meir opplæring i dette i samband med publisering av ny rettleiing.
Gjere det tydeleg i utlysingstekstar at NSM verdset mangfald.	Dette er gjort tydeleg i alle utlysingstekstar.	Bli endå tydelegare på dette i håp om at fleire i målgruppa har tillit til at vi verdset mangfald, og vel å krysse av på at dei er i målgruppa for inkluderingsdugnaden i samband med søknaden.
Halde fram med å tilsetje gjennom trainee-programmet i staten for personar med høgare utdanning og nedsett funksjonsevne eller høl i CV-en.	NSM lyste ut ei stilling i trainee-programmet i staten i 2021. Vi ser at dette er ein god måte å nå søkjarar i målgruppa på.	Halde fram med å lyse ut traineestillingar i 2022.

Prosentdelen yrkesmilitære i NSM har over tid gått noko ned, samtidig som prosentdelen sivile har auka. NSM arbeider målretta med å auke denne prosentdelen.

NSM utarbeider saman med Forsvaret (FPVS) ein tenesteleveranseavtale for å sikre at militært tilsette i NSM blir tekne hand om på ein god måte. Forsvaret og NSM er einige om at det er viktig at NSM har eit tydeleg fotavtrykk i forsvarssektoren gjennom militære stillingar. Tabellen viser oversikt over utlyste stillingar i 2021:

Utlyste stillingar	Militære	Sivile
Første tertial	1	20
Andre tertial	0	23
Tredje tertial	1	24
Totalt	2	67

Militært utlyste stillingar i 2020: 0

Berekraftsmåla til FN

Noreg har slutta seg til FN-måla for berekraftig utvikling fram mot 2030. Justissektoren gir gjennom oppgåveløysinga si relevante bidrag til berekraftsarbeidet.

NSM har ei sentral rolle i arbeidet med å sikre grunnleggjande nasjonale funksjonar. Gjennom dette arbeidet leverer vi viktige bidrag til berekraftsmål 16 Fred, rettferd og velfungerande institusjonar ved å bidra til å sikre grunnleggjande fridommar og styrkje relevante nasjonale institusjonar.

NSM samarbeider med akademien for å utvikle den tryggingkompetansen nasjonen treng. NSM har ein aktiv nasjonal og internasjonal akademisk forskingsprofil i kryptologi. Vi har medarbeidarar som har bistillingar ved universitet, som underviser og gir spesialkurs i kryptologi, og som jamleg publiserer forskning på internasjonalt toppnivå. Vi rettleier MSc- og ph.d.-studentar og finansierer ph.d.-ar, forskarar og aktivitetar ved universitet og høgskular. Som kompetansebedrift legg vi òg stor vekt på at alle tilsette

skal få vidareutvikla kompetansen sin gjennom ulike tiltak. Aktivitetane støttar opp under berekraftsmål 4 God utdanning og 9 Industri, innovasjon og infrastruktur.

Tryggingfaget har tradisjonelt vore mannsdominert, og innanfor cybertrygging og teknisk trygging er dette framleis svært synleg. NSM arbeider aktivt for å jamne ut forskjellen mellom kjønna på desse områda. Vi profilerer kvinnelege tilsette innanfor våre tekniske disiplinar og søker på

denne måten både å påverke kvinner til å velje teknisk utdanning og å rekruttere kvinner til NSM. Aktivitetane støttar opp under berekraftsmål 5 Likestilling mellom kjønna.

NSM støttar opp under inkluderingsdugnaden ved å aktivt søkje etter medarbeidarar med nedsett funksjonsevne eller høl i CV-en. Dette arbeidet støttar opp under berekraftsmål 8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst.

Vurdering av framtidutsikter

Overordna utviklingstrekk

Utviklinga i trussel- og sårbarhetsbiletet skjer raskt. Dette er illustrert gjennom det aukande talet på komp-lekse tryggleikstrugande hendingar dei siste åra. Stormaktrivalisering og tryggingpolitiske endringar kan òg raskt føre til endringar i trussel- og sårbarhetsbiletet.

Digital tryggleik er derfor i aukande grad på dagsordenen både hos statsleiarar og i det internasjonale diplomatiet. Då presidentane i USA og Russland møttest i juni 2021, gjorde president Biden det tydeleg at han reknar digitale angrep påkritisk infrastruktur, inkludert energi, helse, transport og finansiell infrastruktur, som uakseptabelt. Dette gjaldt uavhengig av om det er statlege aktørar eller kriminelle grupperingar som står bak slike handlingar.

EU tek ei stadig større rolle som på-drivar innanfor digital tryggleik. I desember 2020 lanserte EU-kommisjonen både ein ny strategi for digital tryggleik og forslag til eit revidert direktiv om tryggleik i nettverks- og informasjonssystem (NIS2). Den samla EU-pakken med rettsleg regulering, store investeringar i forskning og utvikling og felleseuropeiske tiltak viser ei stor satsing på digital tryggleik i Europa.

Etterretningsaktivitet mot Noreg og taktskifte i det digitale trusselbiletet

EOS-tenestene erfarer eit jamt etterretningsmessig trykk mot Noreg frå både statlege og ikkje-statlege trusselaktørar. Etterretningsverksemd og anna tryggleikstrugande verksemd mot Noreg vil vare ved, og aktørane nyttar seg av eksisterande og nye verkemiddel for å nå måla sine.

Samfunnet blir i stadig aukande grad avhengig av kritisk infrastruktur som kraft, ekom og rombaserte tenester. Dette gjer at samfunnet som heilskap er sårbart overfor brot i desse tenesteleveransane. Komplekse samfunnsstrukturar gir samankoplingar og avhengnader, og det kan føre til at fleire verksemdar i ei verdikjede blir interessante mål – anten i seg sjølve eller som inngangsport til andre verksemdar i verdikjeda.

Verdiane til verksemda kan vere av interesse ut frå eit trusselperspektiv (sabotasje, undergraving o.l.), men kan òg vere mål for forsøk frå trusselaktørar på å tileigne seg teknologi og kompetanse som kan brukast mot Noreg eller våre allierte.

Samansette truslar

Trusselaktørar utnyttar sårbarheiter som følgjer med dei mest fundamentale verdiane i samfunnet vårt. Aktiviteten kan vere alt frå uønskt tryggingpolitisk aktivitet til investeringar i norske verksemdar for å oppnå tilgang til verdiar som òg kan vere viktige for nasjonal tryggleik.

Covid-19-pandemien har gjort sårbarhetsbiletet tydelegare med omsyn til avhengnadene og leverandørkjedene til norske verksemdar. Det blir skapt stadig nye verdiar som er viktige for samfunnet, mellom anna i form av nye digitale tenester og funksjonar. Det er derfor viktig å ha eit breiare tryggleiksperspektiv, og rolla til verksemda må sjåast i ein større kontekst.

Det siste året har tryggleikstrugande hendingar i det digitale rommet (cyberoperasjonar) auka vesentleg i omfang og blitt meir komplekse, og dei har vore retta mot sentrale institusjonar i Noreg.

Fleire trusselaktørar har vesentleg auka operasjonsevne og vilje i det digitale rommet. Operasjonane spenner frå dei heilt enkle (virus, løysepengar o.l.) til kompleks og avansert digital sabotasje som kan lamme sentrale samfunnsfunksjonar.

Klimaendringar

Klimaendringar vil påverke samfunnet i tida som kjem. Enkelte effektar observerer ein allereie, og det er venta at dei vil bli forsterka og treffe breiare i framtida. Effekten på nasjonal tryggleik er usikker, men det må forventast at klimaendringar vil ha ein effekt på nasjonal tryggleik. Tidlegare har fleire rapportar trekt fram at det kan oppstå regional rivalisering som følgje av lokale utfordringar, som blir del av stormaktrivaliseringa. Klimaendringar kan òg føre til auka framvekst av lokale ytterleggående grupper som søker å bruke alle tilgjengelege midlar for å oppnå måla sine.

Nærmare omtale av moglege konsekvensar for evna verksemda har til å oppnå fastsette mål og resultat på lengre sikt

For å møte den tryggingpolitiske utviklinga i åra som kjem, blir det viktig for NSM:

- å prioritere og optimalisere tryggingarbeidet
- å forvalte og formidle relevant informasjon
- å utvikle og halde på relevant kompetanse
- å utvikle effektive digitale løysingar og arbeidsprosessar

Fram mot sommaren 2023 skal NSM derfor utarbeide eit tryggingfagleg råd. Rådet skal baserast på eit målbilete for den nasjonale tryggleikstilstanden i 2030, ei vurdering av no-situasjonen og ein gap-analyse av nosituasjonen sett i lys av målbiletet, og vil rette seg mot den neste langtidsperioden for forsvarssektoren (2025–2028) og ny samfunnstryggleiksmelding.

Som følgje av moderniseringa av Forsvaret og den teknologiske utviklinga generelt vil det i åra som kjem, vere behov for å utvikle ny kapasitet, kompetanse og teknologi i NSM. Eit aktuelt døme er kunstig intelligens (KI). Dette inneber òg at NSM skal bidra til å utvikle kapasitet ved hjelp av KI til å oppdage og respondere på digitale angrep.

Samfunnet er karakterisert av kontinuerleg digitalisering og modernisering. Ny teknologi driv denne utviklinga. Det er sentralt at teknologien blir teken i bruk på ein måte som på den eine sida tilfredsstillir ambisjonane og behova til brukarane, og som samtidig sikrar det behovet samfunnet har for autonomi på enkelte tenester, og at det er interoperabilitet mellom etatar og strukturar. Dette må utviklast på ein måte som tek omsyn til nasjonale tryggingssinteresser. Det vil krevje statleg regulering og stimulering og nasjonal innovasjon innanfor IT-arkitektur. NSM vil halde fram med å bidra til dette med aktuelle råd og konsept.

God situasjonsforståing er avgjerande for handtering av hendingar og kriser. Kompleksiteten i trusselbiletet i dag har gjort det vesentleg meir utfordrande å ha eit godt bilete av situasjonen både i det digitale rommet og for samfunnet som heilskap. For å møte denne trusselen er det behov for at EOS-tenestene og andre aktørar i det nasjonale tryggleiksarbeidet vidareutviklar mekanismar og instrument for å byggje eit heilskapleg situasjonsbilete. Ikkje minst er dette eit viktig bidrag for å avdekkje samansett verkemiddelbruk. NSM har teke og vil halde fram med å ta vesentleg initiativ på området.

Eit heilt sentralt tiltak for å motverke samansette truslar og sørgje for heilskapleg sikring av skjermingsverdige verdiar er at departementa held fram med å innføre tryggingslova med kraft og styrke. NSM vil halde fram med å vere pådrivar for at den nasjonale verdivurderinga blir prioritert i departement og verksemder, slik at det blir etablert eit korrekt og felles bilete av verdiar med konsekvensar for nasjonale tryggingsinteresser og korleis dei bør sikrast.

For å møte utviklinga i risikobiletet i det digitale rommet er eit omfattande og tverrsektorielt samarbeid mellom styresmakter og offentlege og private aktørar avgjerande. Regjeringa har satsa på digital tryggleik dei siste åra og sett i verk ei rekkje tiltak for å auke den digitale tryggleiken i Noreg. Likevel er dette stadig eit kappløp mellom trusselaktørane på den eine sida og vår samla nasjonale evne til å førebyggje, avdekkje og handtere aktivitetane til trusselaktørane på den andre sida. Trusselaktørar nyttar stadig meir sofistikerte angrepsmetodar og meir sofistikert kryptering. Det er derfor avgjerande at forsvaret mot desse truslane blir meir enn tilsvarende sofistikert. Medvitet i samfunnet rundt dette må aukast, og NSM vil halde fram med å bidra til at relevant informasjon blir delt med dei målgruppene som har behov for det.

Årsrekneskap

Formål

Nasjonalt tryggingorgan (NSM) er eit direktorat som arbeider på tvers av sektorar innanfor den førebyggjande tryggingstenesta i Noreg. Primær-oppgåva til Nasjonalt tryggingorgan er å bidra til å verne om norsk suverenitet, den territoriale integriteten vår og den demokratiske styreforma vår gjennom å førebyggje, avdekkje og motverke tryggleikstrugande verksemd.

Direktoratet arbeider med personelltryggleik, informasjonstryggleik og fysisk tryggleik og er nasjonal varslings- og koordineringsinstans for alvorlege dataangrep og andre hendingar innanfor IKT-tryggleik.

NSM utøver ansvaret sitt som tryggingorgan etter lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (trygginglova), lov om oppfinnelser av betydning for rikets forsvar, med forskrifter, og anna relevant regelverk som gjeld for statlege etatar. Totalforsvarskonseptet omfattar gjensidig støtte og samarbeid mellom Forsvaret og sivilsamfunnet i samband med førebyggjing, beredskapsplanlegging, krisehandtering og konsekvenshandtering i heile krisespekteret frå fred via tryggingsspolitisk krise til væpna konflikt.

Totalforsvaret omfattar dermed militære og sivile kapasitetar i stat og kommune, private kommersielle aktørar og private ideelle organisasjonar. Totalforsvaret må derfor vere solid i alle ledd – lita tue kan som kjent velte stort lass. Tryggleik er såleis viktig for alle ledd i kjeda. Digitale system har større og større plass i totalforsvaret. Det digitale risikobiletet har derfor mykje å seie for totalforsvaret, men også andre verdiar må ha rett tryggingnivå for at totalforsvaret skal vere solid.

Ansvaret til NSM som direktorat går på tvers av sektorar. NSM har grenseflater til, og samarbeid med, ei rekkje ulike sektorstyresmakter og aktørar, mellom andre Politiets tryggingsteneste, Etterretningstenesta og Kripos, Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap (DSB) og Digitaliseringsdirektoratet (Digdir) i samband med IKT-tryggleikstiltak på tvers av sektorar i statsforvaltinga. Nasjonal kommunikasjonsmyndigheit (Nkom), Finanstilsynet, Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE), Petroleumstilsynet og tryggingforumet deira med medlemsorganisasjonar, Sentralt totalforsvarsforum (styresmakter) og Norsk Totalforsvarsforum (frivillige organisasjonar) med medlemsorganisasjonar, og internasjonale forum som er knytte til mellom anna EU og NATO, er andre som direktoratet har omfattande samarbeid med.

Fordi NSM er ei EOS-teneste (etterretnings-, overvakings- og tryggingsteneste), er det noko informasjon om verksemda som ikkje kan leggjast fram i årsrapporten.

Stadfesting

Årsrekneskapen er lagd fram i samsvar med føresegner om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 frå Finansdepartementet og krav i økonomiinstruks for forsvarssektoren. Eg meiner at rekneskapen gir eit dekkjande bilete av disponible løyvingar, rekneskapsførte utgifter, inntekter, eigedelar og gjeld for direktoratet.

Vurderingar av vesentlege forhold

I 2021 har NSM samla disponert tildelingar på utgiftssida på 488 665 000 kroner, jf. løyvingrapporteringa. Utgiftene ligg på kapittel 457 post 01/45, kapittel 1710 post 47 og kapittel 1760 post 01/45.

Driftsutgiftene på kapittel 457 viser mindreutgifter på 16 782 285 kroner, jf. løyvingrapporteringa og note B. Etter justering for mindreinntekter og omdisponeringar har direktoratet ei samla mindreutgift på 10 631 475 kroner, som vi søkjer om å få overført til neste år på kapittel 457 post 01 i samsvar med utrekningar i note B.

NSM har samla disponert tildelingar til investeringar på kapittel 457 post 45 på 35 937 000 kroner, jf. løyvingrapporteringa og note A. Investeringsutgifta på kapittel 457 viser mindreutgifter på 18 220 119 kroner som vi søkjer om å få overført til neste år på kapittel 457 post 45 i samsvar med utrekningar i note B. Artskontorapporteringa viser at utbetalingar til lønn og sosiale utgifter kom på 296 635 741 kroner, mot 266 122 201 kroner i 2020. I tillegg til vanleg lønnsvekst skriv endringa frå 2020 seg frå auka bemanning i direktoratet. Sjå elles note 2.

Andre utbetalingar til drift utgjer 163 430 568 kroner, mot 163 448 233 kroner i 2020. Endringa frå 2020 er minimal og krev inga ytterlegare forklaring.

Inntekter utgjer 23 572 189 kroner, mot 38 105 498 kroner i 2020. Inntektene gjeld kurs- og konferanseavgifter, brukarbetaling frå NorCERT-medlemmer og partnerar, refusjonar frå andre verksemdar og anna brukarbetaling for tenester som NSM leverer. Endringa frå 2020 kan i hovudsak forklarast slik:

1. NSM har i 2021 ikkje hatt inntekt på tryggleikskonferansen grunna koronarestriksjonar.
2. Tidlegare fakturering av FD for «tryggingsgodkjenning av graderte informasjonssystem» er erstatta av ei belastningsfullmakt frå FD.
3. Det har vore mindre behov for fakturerte oppdrag til FD enn tidlegare år på grunn av koronarestriksjonar.

Mellomværet med statskassen utgjorde 14 318 417 kroner per 31. desember 2021. Oppstillinga av artskonto-rapporteringa viser kva eigedelar og gjeld som inngår i mellomværet. I tillegg til det rapporterte mellomværet har direktoratet kundefordringar på 58 202

kroner, leverandørgjeld på 18 551 626 kroner og anna kortsiktig gjeld på 1 188 000 kroner. Kundefordringane kjem av fakturaer som er sende ut i 2021, men ikkje betalte, og som derfor ikkje kjem fram som inntekt i årsrekneskapen. Leverandørgjeld og anna kortsiktig gjeld er forpliktingar NSM har inngått, men som ikkje var forfalne per 31.12.2021. Sjå elles opplysningar om avrekning med statskassen i note 8.

Tilleggsopplysningar

Riksrevisjonen er ekstern revisor og stadfestar årsrekneskapen for NSM. Årsrekneskapen er ikkje ferdig revidert per dags dato, men revisjonsmeldinga vil truleg vere klar i løpet av andre kvartal 2022. Meldinga vil bli publisert på nettsidene til direktoratet.

Sofie Nystrøm
Direktør

Prinsippnote til årsrekneskapen

Årsrekneskapar for statlege verksemder er utarbeidde og leverte etter nærmare retningslinjer som er fastsette i føresegner om økonomistyring i staten («føresegnene») 12. desember 2003, med endringar seinast 5. november 2015. Årsrekneskapen er utarbeidd i samsvar med krav i punkt 3.4.1 i føresegnene, nærmare føresegner i rundskriv R-115 frå Finansdepartementet og eventuelle tilleggskrav som er fastsette av eige departement.

Oppstillinga av løyvingsrapporteringa omfattar ein øvre del med løyvingsrapporteringa og ein nedre del som viser behaldningar verksemda står oppført med i kapitalrekneskapen. Oppstillinga av artskontorrapporteringa har ein øvre del som viser kva som er rapportert til statsrekneskapen etter standard kontoplan for statlege verksemder, og ein nedre del som viser grupper av kontoar som inngår i mellomvære med statskassen.

Oppstillinga av løyvingsrapporteringa og artskontorrapporteringa er utarbeidd med utgangspunkt i punkt 3.4.2 i føresegnene – dei grunnleggjande prinsippa for årsrekneskapen:

- Rekneskapen følgjer kalenderåret.
- Rekneskapen inneheld alle rapporterte utgifter og inntekter for rekneskapsåret.
- Utgifter og inntekter er førte i rekneskapen med bruttobeløp.
- Rekneskapen er utarbeidd i tråd med kontantprinsippet.

Oppstillingane av løyvings- og artskontorrapportering er utarbeidde etter dei same prinsippa, men grupperte etter ulike kontoplanar. Prinsippa står i samsvar med krav i punkt 3.5 i føresegnene om korleis verksemdene skal rapportere til statsrekneskapen. Sumlinja «Netto rapportert til løyvingsrekneskapen» er lik i begge oppstillingane.

Alle statlege verksemder er knytte til den statlege konsernkontoordninga i Noregs Bank i samsvar med krav i pkt. 3.7.1 i føresegnene. Ordinære forvaltingsorgan (bruttobudsjetterte verksemder) blir ikkje tilførte likviditet gjennom året. Saldoen på kvar enkelt oppgjerskonto blir nullstilt ved overgangen til nytt år.

Løyvingsrapporteringa

Løyvingsrapporteringa viser rekneskapstal som verksemda har

rapportert til statsrekneskapen. Rekneskapen blir stilt opp etter dei kapitla og postane i løyvingsrekneskapen verksemda har fullmakt til å disponere. Oppstillinga viser alle finansielle eigedelar og forpliktingar verksemda står oppført med i kapitalrekneskapen til staten. Kolonnen «Samla tildeling» viser kva verksemda har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for kvar kombinasjon av kapittel og post.

Mottekne fullmakter til å belaste kombinasjonen av kapittel/post hos ei anna verksemd (belastningsfullmakter) blir ikkje viste i kolonnen for samla tildeling, men er omtalte i note B til løyvingsoppstillinga. Utgiftene som er knytte til mottekne løyvingsfullmakter, er bokførte og rapporterte til statsrekneskapen og blir viste i kolonnen for rekneskap.

Artskontorrapporteringa

Artskontorrapporteringa viser rekneskapstala verksemda har rapportert til statsrekneskapen etter standard kontoplan for statlege verksemder. Verksemda har ein trekkrett for disponible tildelingar på konsernkonto i Noregs Bank. Tildelingane skal ikkje inntektsførast og kjem derfor ikkje fram som inntekt i oppstillinga.

Note 8 til artskontorrapporteringa viser forskjellar mellom avrekning med statskassen og mellomvære med statskassen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 30.13.2021

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Rapport kjørt:	
						Regnskap 2021	30.01.22 Merutgift (-) og mindre- utgift
0457	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A,B	362 935 000	346 152 715	16 782 285
0457	MSN DKP/ Digitalisering	45	Større utstys- anskaffelser og vedlikehold	A,B	35 937 000	17 716 881	18 220 119
1710	Kryptolaboratorium	47	Forsvars- departementet	B	7 000 000	6 800 854	
1760	FoU (Forsvars- departementet Driftsutgifter)	01	Driftsutgifter	B	39 438 000	39 009 161	
1760	FoU (Forsvars- departementet Større utstysanskaffelser)	45	Større utstys- anskaffelser og vedlikehold	B	43 355 000	50 386 698	
1633	Nettoordning for mva i staten	01	Driftsutgifter		0	34 027 177	
<i>Sum utgiftsført</i>					<i>488 665 000</i>	<i>494 093 486</i>	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2021	
						Merinntekt og mindre- inntekt (-)	
3457	Driftsinntekter	01		A	29 723 000	23 572 189	-6 150 811
5309	Tilfeldige inntekter	29			0	395 859	
5700	Motkonto AGA	72			0	36 416 694	
<i>Sum inntektsført</i>					<i>29 723 000</i>	<i>60 384 742</i>	
						433 708 744	

Kapitalkontoer							
60086201	Norges Bank KK/innbetalinger					61 278 281	
60086202	Norges Bank KK/utbetalinger					-492 415 893	
717051	Endring i mellomværende med statskassen					-2 571 133	
<i>Sum rapportert</i>						<i>0</i>	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

		30.12.2021	31.12.2020	Endring
717051	Mellomværende med statskassen	-14 318 417	-11 747 285	-2 571 133

NOTE A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
45 701	13 896 000	349 039 000	362 935 000
45 745	15 937 000	20 000 000	35 937 000
345 701		-29 723 000	-29 723 000

NOTE B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift (-)/mindreutgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter	Merutgift (-)/mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter/mindre inntekter iht. mer inntektsfullmakt
045701/345701 045745/345745	“kan overføres”	16 782 285 18 220 119		16 782 285 18 220 119	-6 150 811
Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning		Innsparinger (-)	Sum grunnlag for overføring	Maks overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp av virksomheten
			10 631 475 18 220 119	17 451 950	10 631 475 18 220 119

* Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet “kan overføres”. Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om ubrukte bevilgninger

Mottatte belastningsfullmakter
NSM har fra Forsvarsdepartementet mottatt en belastningsfullmakt for utgifter knyttet til FoU på 12 666 000 kroner på kapittel/post 176001 og 16 952 000 kroner på kapittel/post 176045. Forbruket på kapittel/post 176001 utgjør 12 261 707 kroner, dvs. et mindreforbruk på 404 293 kroner. Forbruket på kapittel/post 176045 utgjør 19 501 212 kroner, dvs. et merforbruk på 2 549 212 kroner. Samlet merforbruk utgjør 2 144 919 kroner. Merforbruket søkes dekket gjennom en tilsvarende reduksjon i belastningsfullmakt for 2022.

NSM har fra Forsvarsdepartementet mottatt en belastningsfullmakt for utgifter knyttet til P2950 på 21 869 000 kroner på kapittel/post 176001

og 26 403 000 kroner på kapittel/post 176045. Forbruket på kapittel/post 176001 utgjør 21 842 327 kroner, dvs. et mindreforbruk på 26 673 kroner. Forbruket på kapittel/post 176045 utgjør 30 885 487 kroner, dvs. et merforbruk på 4 482 487 kroner. Samlet merforbruk utgjør 4 455 814 kroner. Merforbruket søkes dekket gjennom en tilsvarende reduksjon i belastningsfullmakt for 2022.

NSM har fra Forsvarsdepartementet mottatt en belastningsfullmakt for utgifter knyttet til kryptolaboratorium på 7 000 000 kroner på kapittel/post 171047. Forbruket på kapittel/post 171047 utgjør 6 800 854 kroner, dvs. et mindreforbruk på 199 146 kroner. Mindreforbruket søkes overført til belastningsfullmakt for 2022.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter
NSM er gitt fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter.

Mulig overførbart beløp
NSMs ubrukte bevilgning på kapittel/post 045701/345701 beløper seg til 10 631 475 kroner. Da dette beløpet er under grensen på 5% regnes 10 631 475 kroner som mulig overføring til neste budsjettår.

NSMs ubrukte bevilgning på kapittel/post 045745/345745 beløper seg til 18 220 119 kroner. Da tildelingen har stikkord “kan overføres” regnes 18 220 119 kroner som mulig overføring til neste budsjettår.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 30.12.2021

		30.12.21	31.12.2020
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	7 875 000	8 060 000
Salgs- og leieinnbetalinger	1	15 697 189	30 045 498
Andre innbetalinger	1	0	0
Sum innbetalinger fra drift		23 572 189	38 105 498
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	296 635 741	266 122 201
Andre utbetalinger til drift	3	163 430 568	163 448 233
Sum utbetalinger fra drift		460 066 309	429 570 434
Netto rapporterte driftsutgifter		436 494 120	391 464 936
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	3 563
Sum investerings- og finansinntekter		0	3 563
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	0	0
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	0	25 038
Sum investerings- og finans		0	25 038
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		0	21 476
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer til staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		395 859	364 000
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		36 416 694	32 694 004
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		34 027 177	32 346 441
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-2 785 375	-711 564
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		433 708 744	390 774 848

	30.12.21	31.12.21
<i>Oversikt over mellomværende med statskassen</i>		
Fordringer på ansatte	15 537	6 000
Kontanter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-11 649 777	-9 599 922
Skyldige offentlige avgifter	-2 692 844	-2 549 719
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse	0	0
Mottatte forskuddsbetalinger	0	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)	8 667	396 356
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger	0	0
Sum mellomværende med statskassen	8 -14 318 417	-11 747 285

NOTE 1 Innbetalinger fra drift

	30.12.21	31.12.2020
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd Norcert	7 875 000	8 060 000
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	7 875 000	8 060 000
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Konferanseinntekter	0	1
Brukerbetaling	2 087 490	11 753 245
Viderefakturering, reise	7 954 307	133 443
Viderefakturering, lønn	4 381 181	3 636 929
Diverse inntekter	1 274 212	14 521 880
Sum salgs- og leieinnbetalinger	15 697 189	30 045 498
<i>Andre innbetalinger</i>		
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	23 572 189	38 105 498

NOTE 2 Utbetalinger til lønn

	30.12.21	31.12.2020
Lønn	237 354 250	213 098 290
Arbeidsgiveravgift	36 416 694	32 694 004
Pensjonsutgifter	26 841 801	24 325 765
Sykepenges og andre refusjoner (-)	-7 566 914	-7 550 465
Andre ytelser	3 589 911	3 554 606
Sum utbetalinger til lønn	296 635 741	266 122 201
Antall utførte årsverk	321	276

* Nærmere om pensjonskostnader

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2021 er 12,0 prosent. Premiesatsen for 2020 var 12,0 prosent.

NOTE 3 Andre utbetalinger til drift

	30.12.21	31.12.2020
Husleie	16 769 937	15 433 835
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	13 326 891	15 596 031
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	297 333	330 389
Mindre utstyranskaffelser	56 539 536	50 647 977
Leie av maskiner, inventar og lignende	29 029 292	35 274 617
Kjøp av konsulenttenester	21 335 212	18 877 231
Kjøp av andre fremmede tenester	12 098 408	11 722 538
Reiser og diett	2 508 356	3 169 826
Øvrige driftsutgifter	11 525 604	12 395 790
Sum utbetaling til investeringer	163 430 568	163 448 233

NOTE 4 Finansinntekter og finansutgifter

	30.12.21	31.12.2020
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	3 563
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	3 563
<i>Innbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	25 038
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	25 038

NOTE 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	30.12.21	31.12.2020
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	0	0
Sum utbetaling til investeringer	0	0
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

NOTE 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	30.12.21	31.12.2020
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

NOTE 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	30.12.21	31.12.2020
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer til staten	0	0

DEL A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	30.12.21	30.12.2021	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
<i>Omløpsmidler</i>			
Kundefordringer	58 202	0	58 202
Andre fordringer	15 537	15 537	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	73 739	15 537	58 202
<i>Langsiktig gjeld</i>			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld	-18 551 626	0	-18 551 626
Skyldig skattetrekk	-11 649 777	-11 649 777	0
Skyldige offentlige avgifter	-2 697 238	-2 692 844	-4 394
Annen kortsiktig gjeld	-1 179 333	8 667	-1 188 000
Sum	-34 077 974	-14 333 954	-19 744 019
Sum	-34 004 235	-14 318 417	-19 685 817

Design: Tank design
Foto: Ilja Hendel

NASJONAL
SIKKERHETSMYNDIGHET

Postboks 814,
1306 Sandvika
Tlf. 67 86 40 00

Tlf. 67 86 40 00
[nsm.no/risiko2022](https://www.nsm.no/risiko2022)
www.nsm.no